

Verslag roofvogeltelling 14-15 december 2013

Ieden van de West Brabantse Vogelwerkgroep trokken in het weekend van 14-15 december het veld in voor de tiende editie van de jaarlijkse telling van overwinterende roofvogels in West-Brabant.

Onderzoeksgebied

Globaal omvat het onderzoeksgebied West-Brabant ten noorden van de snelweg A58 (Bergen op Zoom - Breda) en ten westen van de A27 (Werkendam - Breda), inclusief de Biesboschpolders en de uiterwaarden van de Maas tussen Geertruidenberg en Waalwijk. Daarnaast werd er ook weer geteld ten zuiden van Breda, op de Bleeke Heide en op Vliegbasis Gilze-Rijen.

Methode

In de periode van 14-15 december werd in de open natuurgebieden en het agrarisch gebied van Noordwest-Brabant een integrale roofvogeltelling uitgevoerd. De meeste tellers gebruikten daarbij de auto maar direct ten noorden van Etten-Leur werd vanaf de fiets geteld. Het hele landschap is nauwgezet afgespeurd met kijkers en telescopen waarbij speciale aandacht werd geschonken aan bosranden, solitaire bomen, weidepalen en hoogspanningsmasten. Alle aanwezige roofvogels werden op kaarten ingetekend. Met name voor de gebieden waar geen roofvogeltelgroepen actief waren, zijn aanvullende waarnemingen gebruikt van Waarneming.nl.

Weer

Het weer was op beide dagen zeer zacht voor de tijd van het jaar. Het was redelijk bewolkt met op beide dagen af en toe de zon. Zaterdag 14 december was de temperatuur 4-5 °C met windkracht 3. De dag erna, 15 december, was het iets warmer, de temperatuur liep op tot 8 °C met windkracht 2-3.

Resultaten

In totaal werden er 310 roofvogels waargenomen, verdeeld over 7 soorten. De buizerd werd het vaakst gezien (totaal 218). Tevens is hij de meest verspreide roofvogel. Hij werd in vrijwel alle atlasbokken (5x5 km) waargenomen, ook in het stedelijk gebied. Voorbeelden hiervan zijn het Zaartpark en de Krochten in Breda. De buizerd is minder vaak waargenomen als voorgaand jaar. Dit kan te maken hebben met een aantal afgesloten gebieden. Zo zegt Gert Bouwmeester: "De resultaten in de polders ten westen van Werkendam zijn niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, omdat deze polder grotendeels ontoegankelijk is geworden voor auto's t.g.v. alle grondwerkzaamheden en wegafsluitingen". Daarentegen zegt Ad Willemen (vliegbasis Gilze en Rijen): "Doordat een gedeelte nieuw is ingericht hebben we veel meer zicht op afstand dan andere jaren vooral richting Molenschot (west) in dit geval. Van de Havik werden 12 exemplaren waargenomen en van de Sperwer 14 exemplaren. Beide roofvogels werden met name in het halfopen cultuurlandschap gespot, lijkt logische omdat ze jagen vanuit de dekking (en omdat er vrijwel niet geteld is in de meer gesloten bosgebieden). De Blauwe kiekendief was met 7 stuks minder goed vertegenwoordigd als in december 2012. Er zijn 39 torenvalken gespot, 17 stuks minder dan een jaar eerder. De Slechtvalk krijgt steeds meer voet aan de grond in ons West Brabantse landschap. Met 18 exemplaren verbrak deze soort het record van de voorgaande roofvogeltellingen. De slechtvalk is bijna in heel het onderzoeksgebied waargenomen. Voor

slechtvalken is er in ieder geval voldoende te eten gezien de grote groepen watervogels die binnen het onderzoeksgebied voorkomen. Deze soort gaat het wat dat betreft voor de wind, iets wat niet gezegd kan worden van de Torenvalk die een echte muizenspecialist is. Waarschijnlijk kunnen er onder optimale weersomstandigheden zelfs nog meer gezien worden. Bij wind verkiezen Slechtvalken in zeer open gebieden vaak een zitplaats op de grond en dan kunnen ze eenvoudig over het hoofd worden gezien. Daarnaast werden er door boswachter van Staatsbosbeheer Thomas van der Es 2 adult zeearenden waargenomen, de in april geboren jonge zijn niet gezien.

Tabel 1. Getelde aantallen roofvogels tijdens 5 wintertellingen

	dec-09	dec-10	dec-11	dec-12	dec-13
Bruine Kiekendief	1			2	
Blauwe kiekendief	8	3	3	15	7
Havik	8	6	8	12	12
Sperwer	9	7	12	12	14
Buizerd	212	136	211	284	218
Ruigpootbuizerd		1			
Torenvalk	50	22	41	56	39
Smelleken	1			1	
Slechtvalk	11	6	7	15	18
Zeearend				2	2
Rode Wouw				1	

Dankwoord

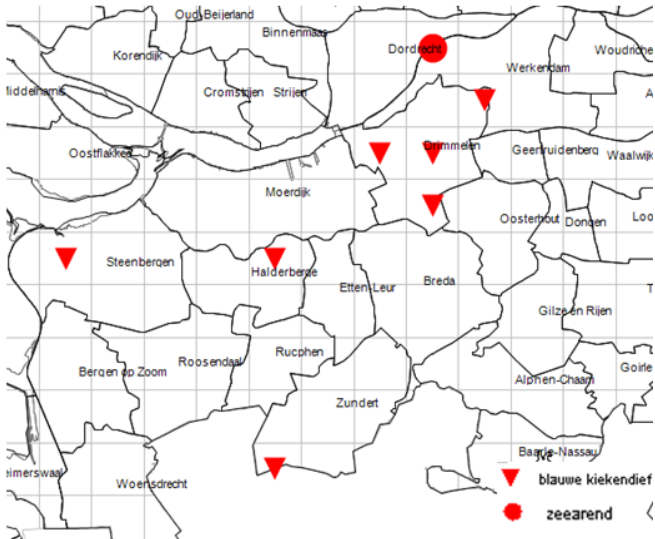
Een telling als deze is alleen mogelijk met de inzet van velen. Graag bedanken we Rien van Avoort, Harrie Aarts, Jan Benoist, Cor Borghouts en Toos Borghouts, Gert Bouwmeester, Ger Duijf, John Frijters, Bas Gerrits, Hannie van Gils, Piet van Iersel, Petrina Jansen, Arnold Klaren, Kees van der Krift, Ellie Koreman, Martin van Leest, Marijke Levy, Ad Pruyssers, Wilma Rasink, Willem Veenhuizen, Herman Vissenberg, Harry van Vugt, Jan Willem Wijnhoven en Ad Willemen voor hun bijdrage. Tevens danken we de waarnemers die door het invoeren van hun waarnemingen op Waarneming.nl hebben geholpen om het overzicht compleet te maken.

Met speciale dank aan stagiair Roy Matthijssen, 4^ejaars student Natuur, Milieu en Ruimte, voor het maken van de kaartjes en voor het meewerken aan het verslag.

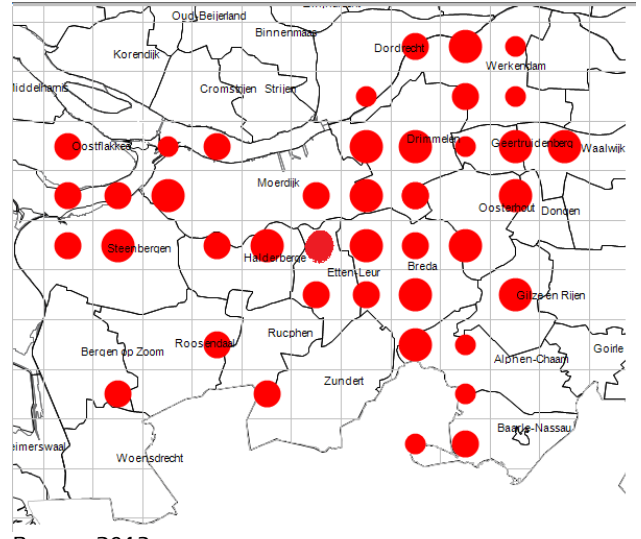
Verspreidingskaarten (volgende blz.)

- Kleine stip = 1
- Middelgrote stip = 2-3 (Buizerd 2-4)
- Grote stip = ≥ 4 (Buizerd ≥5)

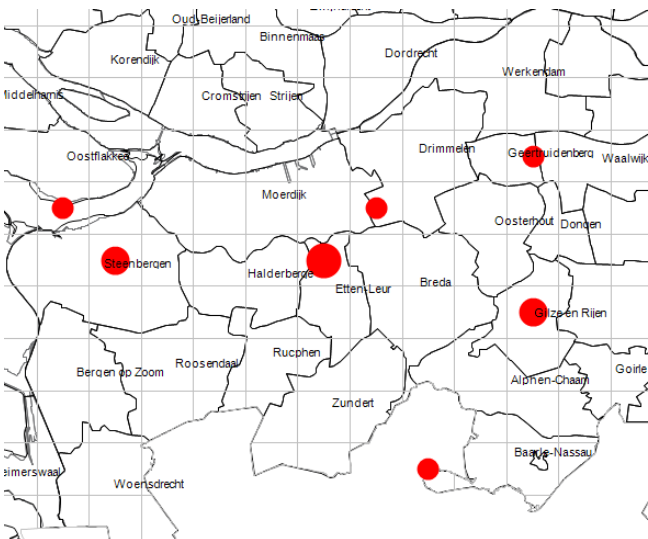
Raymond van Breemen.

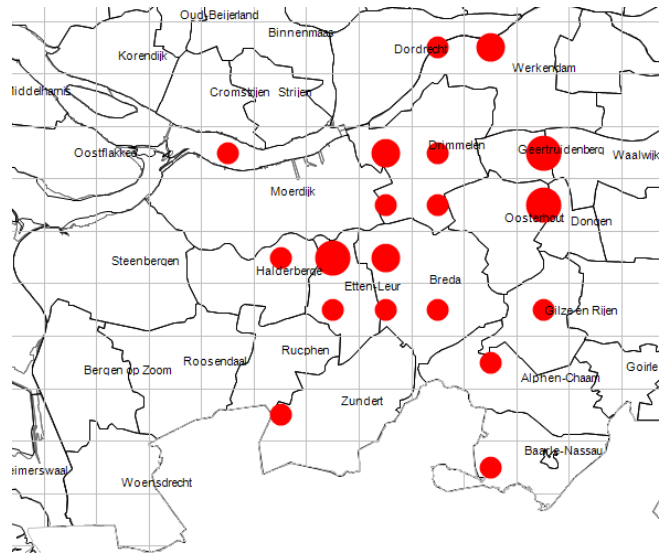
BLAUWE KIEKENDIEF 2013 TOTAAL 7, MAX. PER ATLASBLOK 1
ZEEAREND 2013 TOTAAL 2, MAX. PER ATLASBLOK 2

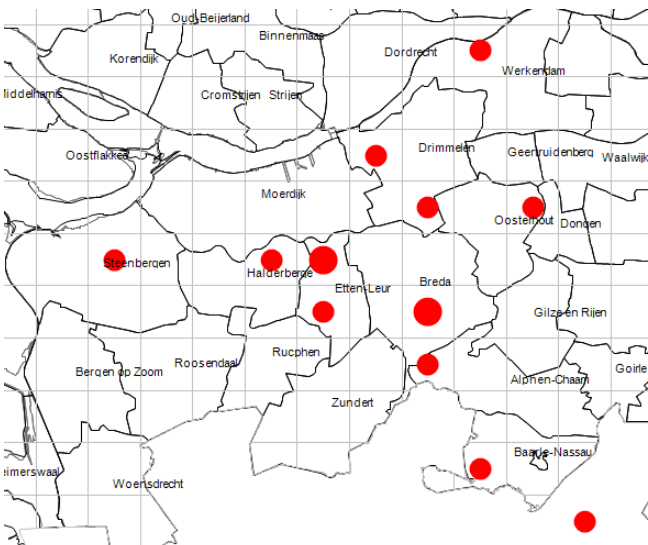
BUIZERD 2013 TOTAAL 218, MAX. PER ATLASBLOK 26

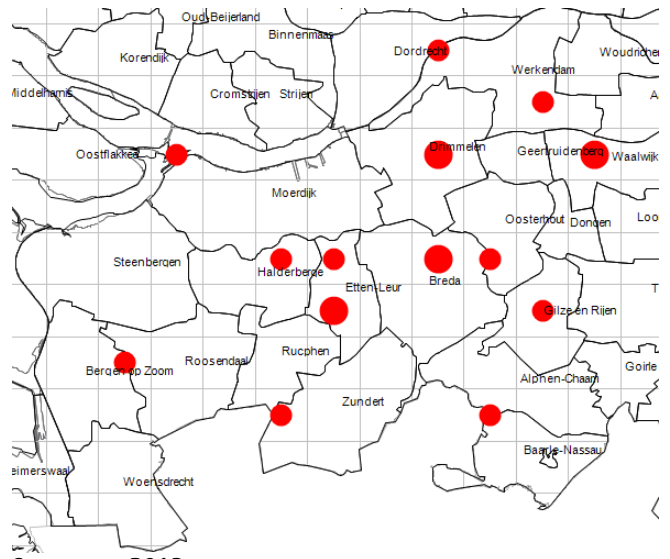
HAVIK 2013 TOTAAL 12, MAX. PER ATLASBLOK 4

TORENVALK 2013 TOTAAL 39, MAX. PER ATLASBLOK 6

SPERWER 2013 TOTAAL 14, MAX. PER ATLASBLOK 2

SLECHTVALK 2013 TOTAAL 18, MAX. PER ATLASBLOK 2